

Cuprins

Abrevieri	5
Introducere	7

CAPITOLUL I

ASPECTE GENERALE PRIVIND CORUPȚIA	11
Secțiunea I. Explicații preliminare privind conceptul de corupție	11
1. Etimologia cuvântului „corupție”	11
1.1. Explicația termenului „corupție” în dicționare	11
1.2. Explicația termenului de „corupție” în conformitate cu reglementările internaționale	12
1.3. Explicația termenului de „corupție” în conformitate cu reglementările interne	13
2. Definirea conceptului de corupție	14
Secțiunea a II-a. Dimensiunea corupției	20
1. Considerații generale	20
1.1. Corupția administrativă	22
1.2. Corupția în justiție	23
1.3. Corupția economică	24
1.4. Corupția politică	26
2. Apariția și evoluția fenomenului corupției	27

CAPITOLUL II

INSTRUMENTE JURIDICE ȘI ORGANIZAȚII IMPLICATE ÎN COMBATEREA INFRAȚIUNILOR DE CORUPȚIE	39
Secțiunea I. Organizații și instrumente juridice specifice acestora implicate în activitatea de prevenire și combatere a corupției la nivel internațional	39
1. Considerații generale	39
1.1. Instrumente juridice ale Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției	40
1.1.1. Instrumente adoptate la nivelul ONU în vederea prevenirii și combaterii fenomenului corupției:	41
1.1.2. Instrumente adoptate la nivelul ONU în vederea menținerii standardului de integritate al funcționarilor	52
1.2. Instrumente juridice ale Consiliului Europei împotriva corupției	54

1.2.1. Principalele instrumente anticorupție la nivelul Adunării Parlamentare	55
1.2.2. Principalele instrumente anticorupție adoptate la nivelul Consiliului de Miniștri	56
1.2.3. Principalele instrumente anticorupție la nivelul Uniunii Europene	63
1.2.4. Alte instituții anticorupție în Uniunea Europeană	68
1.2.5. Alte instrumente împotriva corupției la nivel internațional	72
Secțiunea a II-a. Instrumente juridice și organizații implicate în activitatea de prevenire și combatere a corupției pe plan intern	74
1. Considerații generale	74
1.1. Cadrul legislativ intern	75
1.1.1. Prin dispozițiile Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	75
1.1.2. Prevederile Legii nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție	77
1.1.3. Hotărârea de Guvern nr. 1065/2001 privind aprobarea Programului național de prevenire a corupției și a Planului național de acțiune împotriva corupției 2001-2004	79
1.1.4. Hotărârea de Guvern nr. 763/2001	80
1.1.5. Strategia națională anticorupție pe perioada 2005-2007	80
1.1.6. Hotărârea de Guvern nr. 233/2005	81
1.1.7. Strategia națională anticorupție privind sectoarele vulnerabile și administrația publică locală pe perioada 2008-2010	81
1.1.8. Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate	82
1.1.9. Hotărârea de Guvern nr. 32/2011 privind desemnarea Biroului pentru prevenirea criminalității și de cooperare cu oficiile de recuperare a creanțelor din statele membre ale Uniunii Europene din cadrul Ministerului Justiției, în calitate de oficiu național pentru recuperarea creanțelor în domeniul urmăririi și identificării produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni sau a altor bunuri având legătură cu infracțiunile	82
1.1.10. Strategia națională anticorupție pe perioada 2012-2015	83
1.2. Organizații implicate în activitatea de prevenire și combatere a corupției pe plan intern	85
1.2.1. Direcția Națională Anticorupție	85
1.2.1.1. Considerații generale	85

1.2.1.2. Organizarea și funcționarea structurilor Direcției Naționale Anticorupție.....	87
1.2.1.3. Competența Direcției Naționale Anticorupție	87
1.2.2. Direcția Generală Anticorupție	89
1.2.2.1. Considerații generale.....	89
1.2.2.2. Organizarea și funcționarea structurilor Direcției Generale Anticorupție	89
1.2.2.3. Competența Direcției Generale Anticorupție.....	89
Secțiunea a III-a. Elemente de drept comparat privind infracțiunile de corupție	90
1. Considerații generale	90
2. Incriminarea actelor de corupție în legislația unor state.....	90
2.1. Incriminarea actelor de corupție în legislația franceză.....	90
2.2. Incriminarea actelor de corupție în legislația germană	99
2.3. Incriminarea actelor de corupție în legislația spaniolă.....	103
2.4. Incriminarea actelor de corupție în legislația italiană.....	107
2.5. Incriminarea actelor de corupție în legislația belgiană.....	108
2.6. Incriminarea actelor de corupție în legislația finlandeză.....	110

CAPITOLUL III

ASPECTE PRIVIND MĂSURILE DE SIGURANȚĂ	113
Secțiunea I. Sancțiunile de drept penal.....	113
1. Considerații generale referitoare la sancțiunile de drept penal	113
2. Cadrul sancțiunilor în dreptul penal	114
Secțiunea a II-a. Măsurile de siguranță	116
1. Referințe istorice.....	116
2. Considerații generale	123
3. Principii de reglementare a măsurilor de siguranță	125
3.1. Legalitatea măsurilor de siguranță.....	126
3.2. Principiul umanismului măsurilor de siguranță	127
3.3. Personalitatea măsurilor de siguranță	127
4. Felul măsurilor de siguranță.....	128
5. Categoriile măsurilor de siguranță prevăzute în Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	132
5.1. Măsuri de siguranță cu caracter medical	133
5.1.1. Obligarea la tratament medical	133
5.1.2. Internarea medicală.....	135
5.2. Măsuri de siguranță restrictive de drepturi și de libertate.....	137
5.2.1. Interzicerea ocupării unei funcții sau a exercitării unei profesii.....	137
5.3. Măsuri de siguranță cu caracter patrimonial.....	139

5.3.1. Confiscarea specială.....	139
5.3.2. Confiscarea extinsă	139
Secțiunea a III-a. Elemente de drept comparat privind măsurile de siguranță.....	140
1. Considerații generale	140
2. Măsurile de siguranță în legislația unor state	141
2.1. Codul penal olandez	141
2.2. Codul penal elvețian.....	141
2.3. Codul penal german.....	142
2.4. Codul penal francez	143
2.5. Codul penal spaniol	143
Secțiunea a IV-a. Aspecte privind măsura confiscării speciale.....	144
1. Cadrul legislativ internațional privind măsura confiscării speciale în cazul infracțiunilor de corupție.....	144
1.1. Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției....	144
1.2. Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii... 145	
1.3. Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea, confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului	146
1.4. Decizia-cadru 2005/212/JAI a Consiliului privind confiscarea produselor, a instrumentelor și a bunurilor având legătură cu infracțiunea	147
1.5. Decizia-cadru 2006/783/JAI privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce a dispozițiilor de confiscare	149
1.6. Decizia 2007/845/JAI a Consiliului Uniunii Europene privind cooperarea dintre oficiile de recuperare a creanțelor din statele membre în domeniul urmăririi și identificării produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni sau a altor bunuri având legătură cu infracțiunile.....	151
1.7. Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind înghețarea și confiscarea produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni în Uniunea Europeană.....	152
2. Cadrul legislativ intern privind măsura confiscării speciale în legislația penală română.....	156
2.1. Istoricul instituției confiscării speciale.....	156
2.2. Natura juridică a confiscării speciale.....	162
2.3. Reglementarea măsurii de siguranță a confiscării speciale în Codul penal	165
2.3.1. Condiții generale privind dispunerea măsurii de siguranță a confiscării speciale	165

2.3.2. Categoriile de bunuri supuse confiscării speciale conform prevederilor art. 112 C. pen.	169
2.3.3. Limitări ale măsurii de siguranță a confiscării speciale	179
2.3.4. Confiscarea specială prin echivalent.....	181
2.3.5. Confiscarea bunurilor obținute din exploatarea sau folosirea bunurilor față de care s-a dispus măsura confiscării.....	182
Secțiunea a V-a Elemente de drept comparat privind măsura confiscării speciale.....	182
1. Măsura confiscării speciale în legislația unor state	183
1.1. Măsura confiscării speciale în legislația franceză	183
1.2. Măsura confiscării speciale în legislația belgiană	185
1.3. Măsura confiscării speciale în legislația italiană	186
1.4. Măsura confiscării speciale în legislația germană.....	187
1.5. Măsura confiscării speciale în legislația spaniolă	188
Secțiunea a VI-a. Aspecte privind măsura confiscării extinse.....	189
1. Cadrul legislativ intern privind măsura confiscării extinse în legislația penală română.....	189
1.1. Instituirea prin prevederi constituționale a prezumției dobândirii licite a averii	197
1.2. Limitări ale măsurii de siguranță a confiscării extinse.....	204
1.3. Confiscarea extinsă prin echivalent	204
1.4. Confiscarea bunurilor obținute din exploatarea sau folosirea bunurilor față de care s-a dispus măsura confiscării extinse.....	205
2. Elemente de drept comparat privind măsura confiscării extinse	205
2.1. Considerații generale.....	205
2.2. Măsura confiscării extinse în legislația unor state.....	206
2.2.1. Măsura confiscării extinse în legislația franceză	206
2.2.2. Măsura confiscării extinse în legislația belgiană.....	207
2.2.3. Măsura confiscării extinse în legislația olandeză	208
2.2.4. Măsura confiscării extinse în legislația germană.....	208
2.2.5. Măsura confiscării extinse în legislația finlandeză	209
2.2.6. Măsura confiscării extinse în legislația italiană.....	209
2.2.7. Măsura confiscării extinse în legislația spaniolă.....	210

CAPITOLUL IV

INFRAȚIUNILE DE CORUPȚIE INCRIMINATE ÎN LEGISLAȚIA ROMÂNĂ ....

Secțiunea I. Infracțiuni de corupție prevăzute în Codul penal	213
1. Luarea de mită.....	213
1.1. Conținutul legal	213
1.2. Condiții preexistente.....	214
1.3. Conținutul constitutiv.....	220
1.4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	224
1.5. Confiscarea specială în cazul infracțiunii de luare de mită.....	226

2. Darea de mită.....	228
2.1. Conținutul legal	228
2.2. Condiții preexistente.....	230
2.3. Conținutul constitutiv.....	232
2.4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	235
2.5. Cauza de nepedepsire.....	236
2.6. Confiscarea specială în cazul infracțiunii de dare de mită.....	236
3. Traficul de influență.....	238
3.1. Conținutul legal	238
3.2. Condiții preexistente.....	239
3.3. Conținutul constitutiv.....	242
3.4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	243
3.5. Confiscarea specială în cazul infracțiunii de trafic de influență	245
3.6. Trafic de influență sau lobby	247
3.6.1. Considerații generale	247
3.6.2. Reglementarea la nivel internațional a activității de lobby	248
3.6.3. Reglementarea la nivel intern a activității de lobby.....	251
4. Cumpărarea de influență	254
4.1. Conținutul legal	254
4.2. Condiții preexistente.....	254
4.3. Conținutul constitutiv.....	256
4.4. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	257
4.5. Cauza de nepedepsire.....	258
4.6. Confiscarea specială în cazul infracțiunii de cumpărare de influență	259
Secțiunea a II-a Infracțiuni de corupție prevăzute de Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție	260
1. Considerații generale	260
1.1. Categoriile de persoane cărora le sunt aplicabile dispozițiile Legii nr. 78/2000	260
1.2. Reguli speciale de comportament privind anumite categorii de persoane, în scopul prevenirii faptelor de corupție	261
1.3. Categoriile de infracțiuni	262
2. Infracțiuni de corupție propriu-zise	263
3. Infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție.....	263
3.1. Infracțiunile prevăzute în art. 10 din Legea nr. 78/2000.....	263
3.1.1. Conținutul legal.....	263
3.1.2. Condiții preexistente	265
3.1.3. Conținutul constitutiv	266

3.1.4. Forme. Modalități. Sancțiuni	268
3.2. Infracțiunea prevăzută în art. 11 din Legea nr. 78/2000	268
3.2.1. Conținutul legal.....	268
3.2.2. Condiții preexistente	269
3.2.3. Conținutul constitutiv	269
3.2.4. Forme. Sancțiuni.....	270
3.3. Infracțiunile prevăzute în art. 12 din Legea nr. 78/2000.....	271
3.3.1. Conținutul legal.....	271
3.3.2. Condiții preexistente	271
3.3.3. Conținutul constitutiv	272
3.3.4. Forme. Sancțiuni.....	272
3.4. Infracțiunea prevăzută de art. 13 din Legea nr. 78/2000	273
3.4.1. Conținutul legal.....	273
3.4.2. Condiții preexistente	273
3.4.3. Conținutul constitutiv	274
3.4.4. Forme. Sancțiuni.....	274
3.5. Dispoziții speciale privind sancționarea unor infracțiuni prevăzute în Codul penal	275
4. Infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene	276
4.1. Nerespectarea normelor privind obținerea de fonduri din bugetele Uniunii Europene	278
4.1.1. Conținutul legal.....	278
4.1.2. Condiții preexistente	278
4.1.3. Conținutul constitutiv	280
4.1.4. Forme. Sancțiuni.....	280
4.2. Deturnarea de fonduri din bugetele Uniunii Europene.....	281
4.2.1. Conținutul legal.....	281
4.2.2. Condiții preexistente	281
4.2.3. Conținutul constitutiv	282
4.2.4. Forme. Sancțiuni.....	283
4.3. Diminuarea ilegală a resurselor din bugetele Uniunii Europene.....	283
4.3.1. Conținutul legal.....	283
4.3.2. Condiții preexistente	284
4.3.3. Conținutul constitutiv	284
4.3.4. Forme. Modalități. Sancțiuni	286
4.4. Neglijența care prejudiciază interesele financiare ale Uniunii Europene	286
4.4.1. Conținutul legal.....	286
4.4.2. Condiții preexistente	287

4.4.3. Conținutul constitutiv	287
4.4.4. Forme. Sancțiuni.....	287
5. Disponerea măsurii de siguranță a confiscării în baza dispozițiilor Legii nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție	288
6. Persoana juridică – subiect activ al infracțiunilor de corupție.....	291
6.1. Cadrul normativ internațional.....	291
6.2. Cadrul normativ intern	293
CAPITOLUL V	
ASPECTE DE DREPT PROCESUAL PENAL PRIVIND CONFISCAREA ÎN	
MATERIA INFRACTIUNILOR DE CORUPȚIE.....	
1. Mijloace procedurale de realizare a confiscării speciale și a confiscării extinse	297
1.1. Măsuri asigurătorii	301
1.1.1. Sechestrul penal propriu-zis.....	302
1.1.2. Notarea sau înscrierea ipotecară	306
1.1.3. Poprirea.....	307
1.2. Contestarea măsurilor asigurătorii	308
1.3. Reglementarea măsurilor de reparație în natură prin dispozițiile Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	310
1.3.1. Restituirea lucrurilor	310
1.3.2. Restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii	312
2. Punerea în executarea a măsurii de siguranță a confiscării speciale și a măsurii de siguranță a confiscării extinse	313
3. Procedura de valorificare a bunurilor confiscate	314
4. Procedura de urmărire și judecare a faptelor de corupție	317
5. Acordul de recunoaștere a vinovăției în cazul infracțiunilor de corupție	319
5.1. Considerații generale privind judecata în cazul recunoașterii vinovăției	319
5.2. Condiții de aplicare a procedurii speciale în cazul acordului de recunoaștere a vinovăției.....	321
5.3. Efectele aplicării dispozițiilor art. 478-488 din C. pr. pen. privind acordul de recunoaștere a vinovăției	326
5.4. Elemente de drept comparat privind acordul de recunoaștere a vinovăției.....	328
CAPITOLUL VI	
CONCLUZII ȘI PROPUNERI DE LEGE FERENDA.....	
	330
BIBLIOGRAFIE	
	339